

Den næste sag på dagsordenen var:

31) Anden behandling af lovforslag nr. L 236: Forslag til lov om ændring af lov om jordbrugsrets anvendelse af gødning og om plantedække. (Justering af reglerne om kvælstofnormer).
Af fødevareministeren (Ritt Bjerregaard).
(Fremsat 10/5 2001. Første behandling 22/5 2001. Betænkning 23/5 2001).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kristen Touborg (SF):

Da der er et uafklaret problem i forbindelse med administrationen af brødhvedeordningen, vil jeg gerne foreslå, at sagen sendes til fornyet udvalgsbehandling i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Fødevareministeren (Svend Auken, fg.):

Jeg vil først sige tak til udvalget for hurtig behandling af forslaget. Der er foretaget de nødvendige tilretninger som konsekvens af, at den udbyttebestemte regionalisering er blevet opgivet.

Tilbage er alene spørgsmålet, som også hr. Touborg var inde på, om administrationen af arealgrænsen på 50.000 ha for brødhvedenormen. Det problem er nu løst, idet formanden for Landboforeningerne, Peter Gæmelke, over for mig har oplyst, at erhvervet er villigt til at påtage sig administrationen af ordningen.

(Kort bemærkning).

Christian Mejdahl (V):

Med den fungerende fødevareministers udsagn in mente vil jeg sætte spørgsmålstegn ved, om det er berettiget at kalde det her forslag tilbage til udvalget. Jeg kan naturligvis ikke forhindre udvalgsformanden, hr. Kristen Touborg, i at gøre det, men jeg kan ikke se, hvad nytte det er til, og det kan vel knap nok være med til at øge dramatikken.

Så derfor vil jeg bede hr. Touborg om at vurdere det endnu en gang.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Ole M. Nielsen som ordfører.

Ole M. Nielsen (KRF):

Ja, mit indlæg er ikke et led i det spil. Jeg synes, at det problem så i hvert fald er afklaret, og vi har jo meddelt, at vi ikke stemmer for lovforslaget.

Alligevel vil jeg gerne appellere til de partier, som bakker lovforslaget op, om at tænke sig om endnu en gang og overhovedet overveje, om det er nødvendigt at gennemføre det forslag i den samling her, for det er ikke vanskeligt at forudse, at det bliver noget værre roderi, simpelt hen, når man skal til at administrere det.

Vi stillede et forslag i udvalget om de dokumentationskrav, som de, der ønsker at dyrke brødhvede, skal leve op til. Og det svar, vi har fået på bilag 25, dokumenterer til fulde, at man ikke har overblik over, hvordan man skal styre det der.

Det er ikke helt klart, hvad kriteriet er for brødhvede. Og når de uklare kriterier skal ligge til grund for en proces, hvor det handler om at komme først til mølle med at få registreret sit ønske om at få en del af de der 50.000 ha, så kan jeg forudse meget bøvl og mange besværligheder og megen usikkerhed omkring, hvem der får den chance for at få de 50.000 ha.

Angående formuleringen om, at der skal være kontrakt på brødhvede, så skriver handelsmøllerne jo i deres høringssvar, at de ikke opererer med kontrakter, i hvert fald ikke den slags kontrakter her. Jeg ved, at handelsmøllerne køber efter prøve, og det vil sige, at der slet ingen sandsynlighed er for, at det bliver de 50.000 ha her, som opfylder møllernes krav til brødhvedekvalitet. Og kan de ikke få den tilstrækkelige kvalitet, så køber de simpelt hen deres hvede i udlandet. Det kan sagtens ske, at nogle af de 50.000 ha her eller at mange af dem falder på helt andre kriterier end proteinindholdet, som kvælstoftilførslen jo har til formål at fremme.

I det hele taget betyder det her med »først til mølle« jo, at 70-80 pct. af arealerne kan komme til at ligge på Sjælland, men kendsgerningen er, at 70 pct. af den danske hvede, der bliver formålet til mel, bliver formålet på fynske og jyske møller, altså på den side af Storebælt. Men det kan nemt være, at hveden bliver dyrket på den her side af Storebælt.

Det er i det hele taget noget kludder og noget juks, og den beskrivelse, som jeg gav under førstebehandlingen, af, at den slags planlægning her ville de have været stolte af i Moskva, tror jeg jeg er blevet mere overbevist om passer. Og

det vil i hvert fald heller ikke komme til at fungere her i landet.

Så jeg vil bare appellere til de partier, der står bag det her, om at vende skråen en gang og se, om ikke man kan finde ud af at lave noget, der er bedre, mindre bureaukratisk, mindre administrativt krævende, og som måske ligefrem kunne tilgodese miljøet uden at skabe skævheder og splid imellem danske landmænd.

Jeg synes, det er et yderst beklageligt forløb, der har været, og jeg glæder mig slet ikke til at få lejlighed til at sige: Ha, ha, hvad sagde jeg?

Christian H. Hansen (DF):

Jeg skal ikke gentage så meget af det, jeg sagde under førstebehandlingen, men blót konstatere, at da var vi nogle, der nævnte noget omkring lovkalitet. Og jeg synes nok, at det forløb, vi har haft her, hvor det sådan har været afbrudt, så man ikke kunne blive enige om nogle ting, faktisk har vist, at der ikke er den bedste lovkalitet i det her.

Hvis det skal tilbage til udvalget, så skulle det da lige være, fordi det så fik lov til at ligge der. Men det er formodentlig ikke det, der er planen. Det, der ville være det bedste for det lovforslag, var, at det fik lov at ligge, og at man så kiggede på det hele og gav det den fornødne tid til at blive behandlet ordentligt og til at få tingene sat tilbage på plads. Grunden til, at hr. Kristen Touborg vil have det tilbage til udvalget, kunne jo selvfølgelig være, fordi staten lige pludselig skulle påtage sig de administrative byrder. Det ville vi da selvfølgelig synes var positivt, men det er nok ikke det, der er planen, desværre.

Fødevarerministeren (Svend Auken, fg.):

Det er klart, at med det store areal, der under den eksisterende ordning har fået del i den særlige brødhvedenorm, var det for at opfylde målsætningen i Vandmiljøplan II nødvendigt at foretage en drastisk beskæring. Og det er, som hr. Ole M. Nielsen med rette gør opmærksom på, jo ikke nogen nem opgave.

Derfor er jeg så glad for, at vi nu har fået en bekræftelse fra erhvervet om, at man er villig til at påtage sig forvaltningen af det, det synes jeg er meget tilfredsstillende. Det er det, der har været usikkerhed om, og det har vi nu fået. Det vil sige, at den ordning, der her er fundet, er den, der nøje svarer til det, der er aftalt mellem de partier, der står bag vandmiljøplanen.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jamen jeg er helt enig i, at det ikke er nødvendigt at dyrke 550.000 ha med brødhvede for at opfylde behovet. Danske møller vil jo, uanset hvor meget vi dyrker, bruge en del udenlandsk hvede. Men det gav dog muligheden for, at nogle danske landmænd kunne sælge eksportvede af god kvalitet.

Men o.k., det er så ifølge politiske holdninger ikke nødvendigt, at danske landmænd har den chance at producere eksportvede. Det må jeg jo så bøje mig for.

Så kunne man dog have nøjedes med at sætte arealet ned til f.eks. 100.000 ha. For jeg tror, der er en ganske betragtelig risiko for, at man ikke kan opfylde det behov, som møllerne finder, der er for dansk hvede, inden for de 50.000 ha, uden at det i hvert fald bliver noget fiddelifut, og det kunne man måske nok forestille sig kunne laves. Det ved jeg ikke, men det er da muligt.

Men mit spørgsmål til ministeren kunne så være: Kunne man forestille sig, at man, hvis det efter det første år med den ordning her med 50.000 ha viser sig, at det resulterer i, at andelen af udenlandsk hvede i dansk mel stiger i forhold til, hvad det f.eks. har været de sidste par år, hæver arealet til f.eks. 100.000 ha?

Fødevarerministeren (Svend Auken, fg.):

Vi har en bunden opgave. Vi – altså ikke hr. Ole M. Nielsen, men de partier, der står bag vandmiljøplanen – har en bunden opgave, og den går ud på at sikre den fornødne reduktion af kvælstofabet. Og der er der anvist en række metoder. Fælles for dem alle sammen er naturligvis, at de beskærer dyrkningsmulighederne i erhvervet, det vil sige, at det ikke er noget, der forbedrer vilkårene for erhvervet, men forbedrer vilkårene for miljøet. Det er selvfølgelig altid en opgave at finde det, der er mest hensigtsmæssigt, og det har vi altså bestræbt os på at gøre i en meget, meget tæt dialog med erhvervet og erhvervets repræsentanter.

Det, der er kendetegnet for Vandmiljøplan II i forhold til justeringen af den oprindelige Vandmiljøplan II, er, at vi her har haft et meget tillidsfuldt samarbejde med erhvervet selv. Og nu har man på dette vanskelige punkt vedstået det løfte, man gav tidligt i processen, om at forestå administrationen, og det er jeg personligt godt tilfreds med.

Men det siger sig selv, at vi undervejs – det har vi også haft lejlighed til at redegøre for i ud-

valget – vil følge udviklingen mellem forligspartierne i lyset af de erfaringer, der sker, det siger sig selv. Sådan vil vi naturligvis administrere det. Men jeg tror, at det er vigtigt at holde fast i, at vi nu altså har med en ordning at gøre, der i en vanskelig situation hviler på en indstilling fra dem, der har den tætteste tilknytning til erhvervet selv.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Den bundne opgave vil jeg kalde en selvpåført plage. Den måde, man regner ud, hvor meget man kan reducere kvælstofudledningerne på, er teoretisk papirusseri alene af den grund, at det, man opererer med, er gennemsnitstilførsler af kvælstof, som ikke er afhængig af den enkelte jords ydeevne. Det er jo rigeligt beskrevet igennem de faglige papirer, vi har fået, hvor forkert det er. Det er derfor, jeg siger, at det ikke kommer miljøet til gode her. Det er ren teori og regneri, som ikke har noget som helst, eller i hvert fald kun i begrænset omfang, med miljø at gøre.

Og så er endelig de normer, som man har besluttet sig til, helt tilfældigt opfundet. Derfor kan jeg, som jeg sagde i mit indlæg under førstebehandlingen, fuldt ud tilslutte mig den idé, som Venstres ordfører er fremkommet med, om at sætte et nyt kulegravningsarbejde i gang med hensyn til, hvad de reelle, faktiske forhold er, hvad årsag og virkning er i forhold til udledninger og i forhold til det vandmiljø, vi har omkring os osv. Det er det, vi trænger til.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Når man nu siger, at erhvervene så har sagt god for at beholde de her administrative byrder, der lå i det, kan man jo så undre sig, for det var jo noget af det, der gav stof til eftertanke. Det var noget af det, der gav stof til drøftelse, da erhvervene henvendte sig og sagde, at hvis det kommer op omkring 100-200.000, så ville det være en for stor byrde. Så blev der stillet et udvalgs spørgsmål, og så viste det sig, at det kunne gå helt fra 1 mio. op til 1½ mio., og vi fik så at vide, at i værste fald var det sådan, men det har vi hørt mange gange før.

Når man så siger, at man vil kigge på det hen ad vejen, vil det så sige, at hvis nu de administrative byrder for erhvervet kommer op i den højde, som ligger i ministerens svar, så er det også et af de elementer, der gør, at man siger, at så bliver vi nødt til at finde en anden løsning, for

det var bestemt ikke intentionerne med det? Det går jeg ud fra var det, ministeren mente.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

32) Forespørgsel nr. F 30:

Forespørgsel til sundhedsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om indsatsen for at forbedre forholdene for døende, herunder at sikre etableringen af et tilstrækkeligt antal hospicepladser, hospiceteam og palliative enheder?«

Af Tove Videbæk (KRF), Ester Larsen (V), Henriette Kjær (KF), Birthe Skaarup (DF) og Yvonne Herløv Andersen (CD).

(Forespørgslen anmeldt 16/1 2001. Fremme af forespørgslen vedtaget 24/1 2001).

Begrundelse

Tove Videbæk (KRF):

Vores behandling af døende er en skamplet, sagde sundhedsministeren i et interview i Politiken i januar måned, og det er vi helt enige med ministeren i. De fleste er enige i, at der er et klart behov for at forbedre tilbudene for døende i Danmark. Døende skal have en omsorgsfuld og kvalificeret behandling og pleje, hvad enten det foregår i eget hjem, på sygehus eller hospice.

Vi har i Danmark 35-40 hospicepladser, og der skønnes at være brug for 250. I Sverige har hospice siden 1982 været et offentligt betalt tilbud, som alle døende kunne benytte sig af. Det er vigtigt, at vi gør det rigtigt for de døende og ser på indsatsen i et bredt perspektiv, så vi satser både på etablering af hospicepladser og på et varieret behandlings- og plejetilbud, der tilgode-seer de forskellige behov, som døende har.